

um i tilskuds- og udligningssystemet er således fortsat ikke til stede. Arbejdsgruppen har imidlertid anbefalet, at hele *centerkommuneproblemet*, herunder pendlingsforholdene, gøres til genstand for en nærmere undersøgelse, når den nødvendige statistik foreligger.

Spørgsmålet om indførelse af et *lavindkomstkriterium* i tilskuds- og udligningssystemet har arbejdsgruppen ment burde stilles i bero, indtil bl.a. overvejelserne om et *socialindkomstbegreb* er afklaret, idet disse overvejelser er af væsentlig betydning for spørgsmålet om indholdet og opgørelsen af et lavindkomstkriterium.

Med udgangspunkt i nogle foreløbige tal fra den pr. 1. januar 1979 etablerede kommunefordelte arbejdsledeshedsstatistik har arbejdsgruppen analyseret den statistiske sammenhæng mellem *den gennemsnitlige antal arbejdsløse* i (amts)kommunerne og (amts)kommunernes budgetterede udgifter på forskellige områder. Disse analyser viste klart, at den statistiske sammenhæng mellem arbejdsløshedsens omfang og størrelsen af udgifterne i de enkelte (amts)kommuner er så svag, at der ikke på nuværende tidspunkt er grundlag for at foreslå antallet af arbejdsløse inddraget som et kriterium i tilskuds- og udligningssystemet. Arbejdsgruppen har imidlertid på grund af undersøgelsesmaterialets foreløbige karakter, og især som følge af, at der endnu ikke foreligger tidsmæssigt sammenfaldende oplysninger om faktisk afholdte udgifter i (amts)kommunerne og arbejdsløshedens omfang, anbefalet supplerende undersøgelser på dette område, når et bedre materiale foreligger.

Endelig har arbejdsgruppen, efter at der er fremkommet statistik fra det nyetablerede bygnings- og boligregister, overvejet flere mulige *bolig-kriterier* og foretaget en række nye undersøgelser af den statistiske sammenhæng mellem boligforholdene i (amts)kommunerne og de (amts)kommunale udgifter på forskellige områder.

Gruppen har været opmærksom på, at boligforholdene i nogen grad kan påvirkes af kommunale beslutninger. Disse påvirkningsmuligheder må dog anses for beskedne, og det kan ikke antages, at nogen kommune ad denne vej skulle søge at skaffe sig et større tilskud, idet de udgifter, der er forbundet med at have boliger, hvor der er mange sociale klienter, langt overstiger fordelene ved et eventuelt større tilskud.

Efter arbejdsgruppens opfattelse opfylder et eventuelt boligkriterium således i lige så høj grad som de allerede anvendte indbyggertalskriterier den for objektive udgiftsbehovskriterier sædvanligt opstillede betingelse om upåvirkelighed.

Til brug for overvejelserne af forskellige mulige boligkriterier har arbejdsgruppen anmodet nogle kommuner om at opgøre fordelingen af bistandsmodtagere på forskellige boligtyper. Resultaterne heraf varierer lidt fra kommune til kommune, men hovedtendensen er, at bistandsmodtagerne især bor i de ældre, utidssvarende boliger og i det nyere udlejningsbyggeri.

Et boligkriterium opgjort som summen af antallet af boliger uden centralvarme opført før 1920 og antallet af udlejningsboliger opført efter 1964 er derfor indgået i de foretagne statistiske analyser – sammen med bl. a. det tidligere analyserede boligkriterium opgjort som antallet af udlejningsboliger.

Analyserne viser, at der er en ganske god statistisk sammenhæng mellem boligforholdene – udtrykt ved såvel kriteriet udlejningsboliger som ved det ovenfor nævnte alternative kriterium – i (amts)kommunerne og (amts)kommunernes udgifter til forskellige foranstaltninger, navnlig inden for det sociale område.

Arbejdsgruppen har med udgangspunkt i en samlet vurdering af de nævnte undersøgelser konkluderet, at det mest hensigtsmæssige boligkriterium er ældre, utidssvarende boliger og nyere udlejningsboliger. »Ældre, utidssvarende boliger« kan hensigtsmæssigt defineres som antallet af boliger – såvel ejede som lejede – uden centralvarme opført før 1920, mens »nyere udlejningsboliger« kan defineres som antallet af udlejningsboliger opført efter 1964.

Arbejdsgruppen har derfor anbefalet, at kriteriet *ældre, utidssvarende boliger og nyere udlejningsboliger* inddrages i det sociale kriterium i tilskuddet til kommuner og amtskommuner efter objektive udgiftsbehovskriterier og i hovedstadsudligningsordningen for kommuner og amtskommuner. For kommunernes vedkommende bør boligkriteriet og kriteriet børn af enlige forsørgere hver tildeles halvdelen af det samlede sociale kriteriums vægt. For amtskommunernes vedkommende bør boligkriteriet og kriterierne børn af enlige forsørgere og enlige ældre hver tildeles en vægt svarende til en tredjedel af det samlede sociale kriteriums vægt.

Arbejdsgruppen har i den forbindelse påpeget, at det sociale kriterium vil kunne afspejle flere nuancer i de socialt betingede udgiftsbehov, hvis det består af flere elementer.

Regeringen har tilsluttet sig arbejdsgruppens forslag om ændring af indholdet af det sociale kriterium i tilskuddet til kommuner efter objektive udgiftsbehov og i den kommunale hovedstadsudligningsordning.